

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1728/11-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení:	Základní škola, Bruntál, Rýmařovská 15, příspěvková organizace
Sídlo:	Rýmařovská 15/769, 792 01 Bruntál
IČ:	60 802 669
Identifikátor:	600 026 086
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Pavlou Pasekovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Moravskoslezský kraj, ul. 28. října 117, 702 18 Ostrava
Místo inspekční činnosti:	Rýmařovská 15/769, 792 01 Bruntál
Termín inspekční činnosti:	13. – 15. září 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu základní školy speciální a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost je zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Monitoring stavu účasti v projektu EU – Peníze školám.

Aktuální stav školy

Sledovaná instituce Základní škola, Bruntál, Rýmařovská 15, příspěvková organizace sdružuje základní školu (dále jen školu) s kapacitou 230 žáků, školní družinu s kapacitou 40 žáků, výdejnu stravy a speciální pedagogické centrum. Jejím zřizovatelem je Moravskoslezský kraj. Škola je zaměřena na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – žáky s mentálním postižením. Ke dni inspekce navštěvovalo školu 165 žáků.

Naplněnost školy je 72 % z celkové kapacity. V průběhu posledních třech let se počet žáků výrazně neměnil (školní 2009/2010 – 167 žáků, rok 2010/2011 – 175 žáků). Ve čtrnácti třídách v 1. až 9. ročníku základní školy praktické probíhá výuka podle „Školního vzdělávacího programu praktická škola PULS“ (dále jen PULS) vycházejícího z přílohy Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (RVP ZV – LMP). Devatenáct žáků se středním a těžkým mentálním postižením, autismem nebo souběžným postižením více vadami se vzdělává ve třech třídách základní školy speciální. V letošním školním roce se jedná o žáky 1. a 3. až 10. ročníku. Výuka v 1., 7. a 8. ročníku probíhá podle „Školního vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální SPOLU“ vytvořeného podle Rámcově vzdělávacího programu pro obor vzdělávání Základní škola speciální (RVP ZŠS) a podle RVP ZŠS - Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami. Ve zbývajících ročnících jsou realizovány dobíhající vzdělávací programy Pomocná škola a Rehabilitační program pomocné školy. Ve škole jsou také realizovány kurzy pro dospělé klienty k získání základů vzdělávání poskytovaného základní školou speciální.

Škola sídlí ve dvou budovách v okrajové části města. V hlavním objektu (Rýmařovská 15) je osm kmenových tříd, učebna PC, multimediální učebna, dvě školní dílny včetně strojovny pro přípravu materiálu, žákovská kuchyně, sborovna s žákovskou a učitelskou knihovnou, posilovna, místnosti speciálního pedagogického centra, školní jídelna a zázemí pro žáky a zaměstnance školy. Ve vedlejší budově (Rýmařovská 12) je devět kmenových tříd, místnost školní družiny, PC učebna, cvičná kuchyňka s jídelním koutem a rovněž zázemí pro žáky a zaměstnance. V areálu školy je pozemek se skleníkem pro výuku pěstitelských prací. K výuce tělesné výchovy škola smluvně využívá tělocvičnu ZŠ Bruntál, Cihelní 6 a hřiště místní tělovýchovné jednoty TJ Slavoj Bruntál.

Škola si trvale udržuje kvalitní podmínky ke vzdělávání. Od minulé inspekce se v rámci zapojení do řady projektů podařilo se vybudovat centrum pro výuku praktických prací, které tvoří tři odborné učebny a multimediální učebna. Postupně bylo zmodernizováno vybavení prostředky ICT, včetně instalace čtyř interaktivních tabulí.

V letošním školním roce zajišťuje výuku dvacet pět vyučujících, z nichž sedmnáct má odpovídající odbornou kvalifikaci požadovanou pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (učitelství, speciální pedagogika). Vzhledem k přepočteným úvazkům jsou podmínky odborné kvalifikace splněny z 68 %. Individuální péči v hodinách poskytují žákům čtyři asistenti pedagoga. Tři působí v základní škole speciální u žáků s dg. autismus, jedna asistentka pedagoga pracuje s žáky se sociálním znevýhodněním. Provoz školní družiny zabezpečuje vychovatelka s požadovaným vzděláním.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje zákonné zástupce i širokou veřejnost o výsledcích své práce, vzdělávací nabídce a přijímání žáků k základnímu vzdělávání prostřednictvím webových stránek, regionálního tisku a dnů otevřených dveří. Svou činnost dále prezentuje vystupováním žáků na akcích města nebo pořádáním školní akademie. Již desátý rok škola organizuje divadelní a hudební festival „Kytka“ zaměřený na integrační aktivity žáků běžných a speciálních základních škol v rámci MSK. Pravidelně spolupracuje s místními mateřskými a základními školami. Poskytuje žákům komplexní péči v rámci školy (školní družina, kroužky, volnočasové aktivity, obědy ve školní jídelně). Ke vzdělávání přijímá škola všechny děti a žáky splňující podmínky stanovené příslušnými právními předpisy. Prvky diskriminace nebyly zjištěny.

Identifikaci a evidenci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a následně odpovídající způsob jejich vzdělávání zabezpečuje škola ve spolupráci se speciálně pedagogickým centrem (SPC) a místně příslušnou pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP). Obsahy ŠVP jsou zaměřeny na specifické požadavky žáků s mentálním postižením a zohledňují práci žáků se souběžným postižením více vadami a poruchami autistického spektra. Vzdělávací programy odpovídají zásadám a cílům stanoveným ve školském zákoně a přizpůsobují se závěrům vyplývajícím z vlastního hodnocení. Disponibilní hodiny v ŠVP „PULS“ posilují na 1. stupni výuku matematiky, hudební a výtvarné výchovy, na 2. stupni zejména výuku praktických prací a dále českého jazyka a matematiky. V ŠVP „SPOLU“ je na 1. stupni posílena výtvarná a pracovní výchova, na 2. stupni je využití disponibilní časové dotace zaměřeno na výchovy (hudební, tělesnou, pracovní) a výuku práce s počítačem. V učebním plánu pro žáky s těžkým mentálním postižením je pro všechny ročníky navýšena časová dotace v hudební výchově.

Inspekční hospitace proběhly v základní škole speciální ve třídách pro žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením s poruchami autistického spektra, popřípadě se souběžným postižením více vadami. Struktura vyučovacích hodin odpovídala mentálním schopnostem žáků. Byly často střídány vyučovací metody a činnosti. Dílčí pokroky žáků byly podporovány neustálým kladným hodnocením a účinnou motivací. Důraz byl kladen na vytváření komunikačních dovedností. Vyučující vyžadovali od žáků srozumitelné odpovědi. Důsledně trvali na aktivní komunikaci žáků v rámci individuálních možností. Zařazovali přiměřené formy práce a využívali adekvátní učební pomůcky k usnadnění zvládnutí učiva. Respektovali individuální potřeby žáků a dbali rovněž na upevňování základních hygienických a sebeobslužných návyků. Ve třídách panovala velmi příjemná pracovní atmosféra, komunikace mezi žáky a učiteli byla otevřená a přátelská. Efektivitu výuky podporovala promyšlená spolupráce vyučujících s pedagogickými asistenty.

Průběžné výsledky vzdělávání žáků sleduje vedení školy v rámci své hospitační a kontrolní činnosti. Úroveň dosažených znalostí ověřují vyučující pomocí vlastních školních testů. Komplexní péči o potřebné žáky na škole zajišťuje výchovný poradce, metodička prevence sociálně patologických jevů, vyučující a čtyři pedagogické asistentky. Při identifikaci hlubších problémů jsou přijímána opatření vedoucí k nápravě. Zákonným zástupcům je v takovém případě doporučováno opakované odborné vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení. V oblasti školního poradenství se škola opírá především o spolupráci se speciálně pedagogickým centrem, které je jednou ze součástí sledované instituce.

Problematikou prevence projevů rizikového chování se zabývá školní metodička prevence spolu s výchovným radcem. Jejich činnost je podložena zpracovanou dokumentací. Hlavní důraz škola klade na dodržování základních pravidel slušného chování. O výchovných problémech jsou prostřednictvím žákovských knížek (deníčků) ihned informováni zákonní zástupci žáků. Závažnější problémy řeší ředitelka školy, zástupce ředitelky školy, výchovný poradce a metodička prevence se žáky ve třídách, popř. individuálně nebo jednáním s jejich zákonnými zástupci. Žákům je poskytována zpětná vazba prostřednictvím výchovných opatření. V minulém školním roce bylo uděleno 75 pochval třídního učitele, 30 pochval ředitelky školy, 10 napomenutí třídního učitele, 17 důtek třídního učitele a 18 důtek ředitelky školy. K systematickému provádění prevence patří také účast na besedách, přednáškách nebo filmových představeních zaměřených na problematiku rizikového chování, nabídka zájmové činnosti (14 zájmových útvarů v minulém školním roce) a organizování volnočasových aktivit. Dlouhodobě dobré jsou vztahy s Hasičským záchranným sborem Bruntál. Žáci jsou zapojeni do preventivně výchovného programu „Hasík“, jehož cílem je výchova dětí v oblasti požární ochrany

a ochrany obyvatelstva v mimořádných situacích. Činnost školy je v těchto oblastech funkční, je analyzována a jsou přijímána adekvátní opatření.

K dosažení cílů stanovených ve školních vzdělávacích programech přispívá zapojení školy do projektů a spolupráce s dalšími organizacemi. Jedná se například o projekt „PROFESE 2012, modernizace vyučovacího předmětu Praktické práce“, zaměřený na inovativní výuku spočívající v aplikaci moderních výukových materiálů s využitím ICT v nově vytvořeném výukovém prostředí, čímž mají být žáci motivováni k dalšímu studiu na středních školách, zejména pak k jejich dostudování. Preventivní program „Jsme lidé jedné země“ si klade za cíl pomoci upevňovat a posilovat pozitivní postoje dětí k multikulturní společnosti. V rámci projektu „e Twinning“ je navázána mezinárodní spolupráce se slovenskými školami. K posílení efektivity výuky přispívá i realizace projektu EU Peníze školám, který je zaměřen na zkvalitnění oblasti informačních technologií.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Vzdělávací činnost školy odpovídá podmínkám, za kterých byla zařazena do školského rejstříku. Údaje uvedené v dokumentu osvědčujícím vznik školy (její název a sídlo včetně vymezení předmětu činnosti) a v rozhodnutích MŠMT o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení jsou v souladu se skutečností.

Všechny výše uvedené školní vzdělávací programy jsou zpracovány podle požadavků školského zákona a jsou v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy pro základní vzdělávání RVP ZV – LMP a RVP ZŠS. Navazují na reálné podmínky a možnosti školy v oblasti personálního obsazení, materiálního vybavení a finančních možností. Průběžně je vyhodnocováno zavádění ŠVP do výuky jednotlivých ročníků, identifikují se jeho silné i slabé stránky. ŠVP zpracovaný pro školní družinu odpovídá právním předpisům, jeho obsah je v souladu s ustanovením § 5 odst. 2 školského zákona.

Ředitelka splňuje předpoklady pro výkon funkce. Řídící a kontrolní pravomoci deleguje i na nižší články řízení. Pracovníci mají možnost podílet se na strategickém i dílčím plánování. Zásadní dokumenty a rozhodnutí vztahující se k realizovaným vzdělávacím programům projednává na svých zasedáních pedagogická rada. V oblasti státní správy plní ředitelka školy povinnosti vyplývající ze zákona. Spolupracuje se školskou radou, které umožňuje přístup k potřebným informacím a dokumentům. Podporuje další vzdělávání pedagogů, které vychází z dlouhodobých cílů školy, je zaměřeno na zvyšování odborné kvalifikace v oboru speciální pedagogiky, vytváření klíčových kompetencí u žáků a vychází rovněž vstřícně individuálním požadavkům vyučujících. Vnitřní kontrolní mechanismy jsou funkční, řídí se plánem kontrolní a hospitační činnosti. Vlastní hodnocení školy obsahuje prokazatelné výsledky její práce v jednotlivých oblastech se stanovením opatření pro příští období. Vedení povinné dokumentace, organizace vzdělávání a počty žáků ve třídách jsou v souladu s ustanoveními platných právních předpisů. Ve zpracovaných dokumentech jsou stanoveny podmínky provozu školy, popsána práva a povinnosti všech účastníků vzdělávání.

Škola zajišťuje bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj žáků při všech činnostech, které pořádá. Žáci jsou prokazatelným způsobem seznamováni se školním řádem a bezpečnostními riziky, včetně předcházení úrazům. Zásady bezpečnosti a hygieny jsou zakotveny ve školním řádu a řádech odborných učeben. Prevence školní úrazovosti je účinná, v loňském školním roce byl vykázan jeden úraz.

Finanční předpoklady školy k zabezpečení školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“) byly sledovány na základě ekonomických ukazatelů za období let 2008 až 2010. Škola v hodnoceném období hospodařila s prostředky přidělenými ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a na rozvojové projekty, s příspěvkem na provoz z rozpočtu zřizovatele a s ostatními zdroji. Dotace ze státního rozpočtu činily v průměru 86 % celkových ročních neinvestičních výdajů školy a byly využity v souladu s účelem, na který byly přiděleny, to je především na platy a související zákonné odvody, učební pomůcky, učebnice, učební texty, základní školní potřeby a další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Škola využila možnosti rozvojových programů vyhlašovaných MŠMT a získala účelové dotace na projekty (zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků, posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků, kompenzační pomůcky, financování asistenta pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním, „Hustota“ a „Specifika“ a školní vybavení pro žáky 1. ročníku základního vzdělávání). Uvedené účelové finanční prostředky byly použity v souladu s cíli programů.

Zřizovatel poskytoval finanční prostředky na provozní výdaje v dostatečné míře. Budovy jsou ve vlastnictví zřizovatele a škole jsou předány do správy.

Další prostředky škola získala z ESF na projekty „Profese 2012 – modernizace vyučovacího předmětu Praktické práce“ a „Centra integrované podpory v MSK a podpora vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami“. Ostatní zdroje financování tvořily v hodnoceném období především platby za vzdělávání ve školní družině a použití fondů. Finanční sponzorské dary získané ve sledovaných letech byly využity ve výchovně vzdělávacím procesu pro žáky.

Vlastní investiční zdroje a dotaci zřizovatele na investice škola použila na rekonstrukci sociálních zařízení a na projekt TV.

Škola určovala priority k zabezpečení realizace ŠVP podle svých rozpočtových možností a v souladu se záměry rozvoje.

Závěry

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Škola dodržuje zásady a cíle školského zákona, respektuje zásady rovného přístupu ke vzdělávání.

Škola průběžně sleduje míru dosažení požadovaných výstupů v klíčových předmětech podle realizovaných školních vzdělávacích programů a v souladu s vlastním hodnocením přijímá příslušná opatření.

Vzdělávací a mimoškolní aktivity školy podporují rozvoj žákovy osobnosti se zřetelem na individuální zvláštnosti. Vzdělávání je zaměřeno na rozvoj klíčových kompetencí žáků s důrazem na základní pracovní, hygienické a komunikativní návyky. Dlouhodobé cílevědomé působení na žáky vede k předpokladu jejich budoucího úspěšného zařazení do společnosti.

Škola vytváří podmínky pro zdravý vývoj žáků, zajišťuje bezpečnost a ochranu jejich zdraví. Vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika včetně šikany a přijímá opatření k jejich minimalizaci.

Finanční zdroje, které měla škola ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení školních vzdělávacích programů.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Husova 17, 746 01 Opava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Opavě dne 7. 10. 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Ivo Vondra, školní inspektor

Vondra v. r.

MgA. Stanislava Juchelková, školní inspektorka

Juchelková v. r.

Mgr. Ivan Tuček, školní inspektor

Tuček v. r.

Ing. Alena Ledabylová, kontrolní pracovnice

Ledabylová v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Bruntále dne 20. 10. 2011

(razítko)

Mgr. Pavla Paseková, ředitelka školy

Paseková v. r.

Připomínky ředitelky školy

7. 11. 2011

Připomínky nebyly podány.